

منادا

درس ۵ عربی انسانی (منحصراً انسانی)

تعریف: منادی (صدا زده شده) اسمی است که در کلام بعد از یکی از حروف ندا واقع می‌شود و مورد خطاب گوینده قرار می‌گیرد.

انواع منادا

- بدون ال-
 - مفرد (ترکیب اضافی نیست)
 - علم (خاص): یا فاطمه
 - عام: یا رجل، یا طالبه
 - مضاف (ترکیب اضافی): یا رسول الله
- اسم ال دار
 - مذکر: یا ایها المؤمنون
 - مؤنث: یا ایها الطالبة

نکات

- در صورتی که منادا مفرد باشد (اسم عام یا خاص) از نظر اعراب، مبنی بر ضم خواهد بود:
 - یا مؤمن! یا زینب!
- اگر منادا مضاف باشد، معرب و منصوب است:
 - یا طالبات العلم! یا تلامیذ المدرسه!
- اگر منادا «ال» دار باشد «اینها و ایتهها» و اسم «ال دار» پس از آنها گروه منادایی خواهد بود.
 - یا ایها المجاهدون ← یا: حرف ندا / ایها المجاهدون: گروه منادایی
 - یا ایتهها الطالبات ← یا: حرف ندا / ایتهها الطالبات: گروه منادایی
 - تذکر: در این حالت «ایها» و «ایتهها» ترجمه نمی‌شوند.
- لفظ جلاله «الله» هر چند دارای «ال» است اما در حالت ندا نیازی به کلمه «أی» ندارد بلکه می‌توان گفت: «یا الله» و می‌توان حرف ندا را حذف نموده و به آخر کلمه الله «میم مشدد مفتوح» افزود:
 - یا الله / اللهم (الله: منادای علم (مفرد)، مبنی بر ضم)
 - تذکر: «یا ایها الله» و «یا اللهم» نادرست است.
- گاهی حرف ندا در منادی حذف می‌شود که این امر تأثیری در احکام منادی ندارد اما باید توجه داشت که در صورتی که در جمله فعل یا ضمیری با منادی ارتباط داشته باشد آن فعل یا ضمیر به صورت مخاطب - و گاهی اوقات متکلم - آورده می‌شود چرا که مورد ندا قرار دادن شخص غائب مفهومی ندارد. در واقع در پاسخ‌گویی به این گونه سؤالات باید به جمله‌ی پس از «اسم» دقت نمود. (به ترجمه‌ی عبارت نیز دقت کنید).
 - رَبَّنَا يَعْلَمُ كُلَّ شَيْءٍ؛ رَبِّ: مبتدا / يعلم: فعل غائب
 - رَبَّنَا لَا تَوَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا؛ رَبِّ: منادا / لَا تَوَاخِذْ: فعل نهی (مخاطب)
 - غَفَّارِ الذُّنُوبِ يَغْفِرُ سَيِّئَاتِنَا؛ غَفَّارِ: مبتدا / يَغْفِرُ: فعل غائب
 - غَفَّارِ الذُّنُوبِ أَغْفِرُ سَيِّئَاتِنَا؛ غَفَّارِ: منادا / أَغْفِرُ: فعل امر (مخاطب)
 - عبدالله هو معلّم؛ عبد: مبتدا / هو: ضمیر غائب
 - عبدالله انت معلّم؛ عبد: منادا / انت: ضمیر مخاطب
- در منادای مضاف به «ضمیر یاء متکلم» گاهی «ضمیر یاء متکلم» حذف می‌شود و حرکت کسره ی ماقبل بر جای می‌ماند.
 - یا صدیقی صدیقی: منادای مضاف و منصوب
 - یا صدیقی صدیقی: منادای مضاف و منصوب
- در زبان عربی، منادا - به هر صورت که باشد - یک جمله‌ی مستقل است.